בְּתוֹךְ הַנַּחַל

דִּבּוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים, מְעוֹרְרִים, מְעִירִים וּמְחַזְּקִים לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֲשֶׁר **בְּתוֹךְ הַנַּחַל** נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה נִמְצָאִים, וּמִתּוֹךְ נַחַל קָדוֹשׁ זֶה נוֹבְעִים, לְהַחֲיוֹת נְפָשׁוֹת עַם יִשְׂרָאֵל הַצְּמֵאִים, שֶׁנִּשְׁמְעוּ עַל־יְדֵי הָאִי״שׁ אֲשֶׁר עַל הָעֵדָה, כְּבוֹד קְדֻשַּׁת מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ, עֲטֶרֶת רֹאשֵׁנוּ, חִיּוּת נַפְשֵׁנוּ, רֹאשׁ חֲבוּרָתֵנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב הָרַה״צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיט״א

פרשת ראה תשפ״ג – שבת מברכין חודש אלול

ליל שבת קדש

בליל שבת קודש פרשת ראה תשפ״ג – שבת מברכין חודש אלול, דיבר מו״ר שליט״א דיבורים נוראים ונפלאים מענייני הפרשה ועניינא דיומא, והקשר לסעודת שלום־זכר ולשמחת חתן

פתח ואמר מו״ר שליט״א: שבת קודש פרשת ראה, שבת מברכין חודש אלול, מכוון כנגד קדושה עליונה, כי חודש אלול הוא חודש אחד שבו יש כח לתקן את כל אחד־עשר חדשי השנה שעברו עלינו, ולהכין עצמנו כראוי לקראת ימי ר״ה הקדושים, ועל ידי הדרכה נכונה ודעת ישרה יזכה האדם לקבל את הקדושה העליונה הזאת.

והנה, פרשת השבוע - **פרשת ראה**, היא תמיד יוצאת בימים אלו - או שהיא שבת מברכין אלול, או שנמצאת כבר בתוך חודש אלול, ובודאי ישנו קשר נפלא בין הפרשה לענין החודש הקדוש הזה, ועלינו להבין הלימוד הנפלא הזה.

פרשתנו פותחת: ״רְאֵה אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה״; הקב״ה אומר לנו: 'רְאֵה' - תביט ותראה, מהי הראיה הזאת?

'רְאֵה' הוא אותיות 'הָאֵר', ענין של אור, כמו שמבקשים בברכות ק״ש דשחרית ״וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ״, כי בענין ראית האדם יש בחינת אור ישר ואור חוזר; 'אור ישר' היינו שאדם זוכה להסתכל על יופי הבריאה של הקב״ה, אם זה בעיניים גשמיות או אם זה בעיני השכל, והוא זוכה להביט ולראות את אלקותו יתברך מכל דבר ודבר, ועי״ז זוכה לקבל 'אור חוזר' - שמאיר על נשמתו אור נערב ונפלא עד מאד.

ואיתא בדברי רבינו ז"ל (ליקו"מ ח"ב סי' עב) על הפסוק (שמות יח, כא) "וְאַתָּה תֶחֱזֶה", שפעמים ע"י הסתכלות של הצדיק "מִתְנוֹצֵץ שִׂכְלוֹ", ואת זה רואים בחוש, כשאדם מגיע למחנה הצדיק, והוא מתמלא בהשתוקקות חדשה ונפלאה וכו', זה ענין של "מִתְנוֹצֵץ שִׂכְלוֹ", רק ע"י הראיה של הצדיק; זה ענין של ראיה קדושה.

והעיקר שהצדיק מחדיר באדם, שיזכה תמיד להסתכל באלקותו יתברך, וידע שכל מה שעובר עליו זה ממנו יתברך, ואפילו שיש ענין של 'קללה' - זה רק התלבשות ועטיפה, ובאמת גנוז בתוכו ברכה.

זה ענין של "רְאֵה" - שאדם זוכה לראות אלקותו יתברך מכל דבר, שזהו "אָנֹכִי" - לראות את הקב"ה בכל פרט ופרט של החיים, לדעת ש"אנכי" נמצא בכל דבר ודבר.

ואפילו כשעוברים עליו כל מיני דברים קשים בחיים, עליו להחדיר ידיעה זאת היטב בנפשו: "רְאֵה אָנֹכִי" - תראה שהקב"ה נמצא שם, ואפילו בדברים הקשים, שזהו: "**נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה**", הן 'ברכה' והן 'קללה', ואדם צריך לדעת ש"אנכי נותן לפניכם" - את כל זה הקב"ה שם לפניו.

ובזה יובן הקושיא שהפסוק פותח בלשון יחיד - "רְאֵה", אך מסיים בלשון רבים "לִפְנֵיכֶם", ולכאורה היה צ"ל כתוב "ראו", או שיהא כתוב "לפניך", ומהו פתח ביחיד וסיים ברבים?

אך הכי פירושו: "רְאֵה" - הקב"ה אומר לכל אחד ואחד: ראה והבט, תסתכל היטב בראיה טובה וקדושה איך שהכל ממני מגיע, ו"אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם" את כל זה, ולשון רבים דיקא, כי מדובר פה על ב' סוגי פנים: חיובי ושלילי, שאת זה רואים אצל כאו"א, פעמים שהוא עם פנים מאירות ושמחות, חיוך גדולה על הפנים, יש לו 'מצב רוח' טוב, ולפעמים הוא עם פנים עצבות ונפולות, אין לו מצב רוח... וכדברי רבינו (ליקו"מ ח"א סי' קעב): **"וכשהשם יתברך מראה פנים שוחקות חיים וטובה לעולם, ולהפך להפך חס ושלום, וכן הצדיק כשמראה פנים שוחקות הוא טוב וכן להפך וזה: "ראה נתתי לפניכם היום את החיים ואת הטוב את המות" וכו'. היינו לפנים שלכם"**; כי יש ב' סוגי פנים, כאמור.

אבל הקב"ה אומר לך "רְאֵה" איך ש"אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם" - ב' סוגי הפנים האלו, "בְּרָכָה וּקְלָלָה", ותסתכל היטב איך שגם בתוך מה שנראה כקללה - אני גנוז שם, ובודאי כל זה הוא לטובתך הנצחית!

ובזה מפרש רבינו ז"ל (ליקו"מ ח"א סי' לג) את הפסוק (קהלת ז, יד) **"בְּיוֹם טוֹבָה הֱיֵה בְטוֹב וּבְיוֹם רָעָה רְאֵה"**, אומר רבינו: **'והנה יש שני מיני ימים, ימי טוב וימי רע, כמו שכתוב** (קהלת ז'): **"ביום טובה היה בטוב, וביום רעה ראה", הינו שצריך לאדם להסתכל שם היטב היטב, בודאי ימצא שם ימי טוב'**; כלומר, "ביום טובה" זה סובב והולך על סוג יום שמאיר לאדם, ויש לו טובה, והוא הכי שמח ומאושר... ומהו "וביום רעה ראה"? מה לראות? צריך הסבר בזה... מסביר רבינו: "ביום רעה" - יום שקשה לך בו, ואינך במצב רוח טוב, ועובר עליך מה שעובר, אזי "ראה" - תסתכל היטב היטב, ובודאי תזכה למצוא שם טוב!

[רבינו אומר פה **"שצריך לאדם להסתכל היטב היטב"** ולא בחינם כפל הלשון, הרי רבינו פעם אמר שיכולין לדקדק בלשונו כמו במקרא, ועל כן כשאומר רבינו "היטב היטב" מדובר על הסתכלות טובה מאד, שאדם יסתכל ביותר איך ימצא שם ג"כ טוב].

זה פירוש "רְאֵה אָנֹכִי נֹתֵן **'לִפְנֵיכֶם'**" - היינו לשני סוגי פניכם, הן פנים של טוב, והן ההפך, שתראה ותסתכל היטב היטב על הטוב שמונח שם.

וזהו שאנו מברכים בכל יום בברכת יוצר: "יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ", היינו שהקב"ה הוא יוצר האור - אך הוא ג"כ יוצר מושג של 'חושך', וכל התכלית הוא למצוא גם את האור שיש בתוך החושך, שזהו המשך הברכה: "עוֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת הַכֹּל", ובאמת בפסוק עצמו לא כתיב הכי, אלא (ישעיהו מה, ז) "יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא רָע", אך לא אומרים כפי שכתוב בפסוק, אלא תיקנו חז"ל לומר "ובורא את הכל", מה ההסבר בזה?

עפ"י האמור מובן מאד, כי אמנם הקב"ה "יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ", וכן "עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא רָע", אך כל התכלית היא לקחת את כל מה שנראה חושך וכרע - ולהפוך את זה לטוב, למצוא את הטוב הגנוז שם, שזה "וביום רעה - ראה", וכנ"ל בדברי רבינו, ועל כן אנו אומרים בתפילת שחרית במקום "ובורא רע" - "ובורא את **'הכל'**", 'כל' זה הצדיק, בחי' (דה"א כט, יא) "כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ" (עי' ליקו"מ ח"ב סי' ז), שהוא זה המלמדנו איך לקחת את כל ה'רע' - ולמצוא בו את הטוב הגנוז בתוכו.

ובזה יובן מנהג ישראל קדושים, שבשבת שלפני המילה עושים סעודת **שלום־זכר**, ובה מנחמים את התינוק כי הוא אבל על התורה ששכח, ומהי הנחמה שמנחמים אותו? מגלים לו את הלימוד הזה, שהנה היה לו בחינת **'ברכה'** - הוא למד את כל התורה כולה במעי אמו, והנה כשהוא נולד נתהווה

ענין של 'קללה', שהוא שכח את הכל, ועכשיו הוא אבל על כך, ונראה כדבר שלילי, אך באמת, עיקר הנחמה בשבילו, שהוא יזכה לגדול ולחזור להכל, ויבין למפרע איך שכל זה היה לטובתו הנצחית, שהוא דיקא צריך לעבור כזה תהליך של שכחה - כדי שאח"כ יזכה לחזור להכל באופן נפלא, ויבין שכל זה היה אך ורק לטובתו, ובכך הופך את ענין הקללה לברכה אחת גדולה...

[אמרנו כמה פעמים (מו"ר שליט"א פנה לילדים: "תשמעו ילדים, חשוב שתדעו את זה, גם תגידו את זה הלאה כשמבקשים מכם להגיד משהו או לדבר!"), שעל-כן מתחילים ללמוד עם ילדים דייקא פרק אלו מציאות, ולכאורה למה דווקא פ"ב דב"מ? יש מסכתות יותר קלות, וכן אם כבר בבא מציעא, אולי עדיף להתחיל מהתחלה "שנים אוחזין", ומהו שמתחילים דוקא אלו מציאות? אך העניין שמראים לילד "אלו מציאות שלו" - זו מציאה שלך! היא נאבדה ממך בעת הלידה, ועתה אתה מוצא את המציאה הזאת, היא שלך! והרי רבינו אומר (ליקו"מ ח"א סי' רו) שיותר קל לילדים לזכור זאת כי הלא הם קרובים יותר אל הקריאה, כי עדיין צעירים וכו' ע"ש].

וזה ענין חתן שזוכה עכשיו לבנות בית נאמן בישראל, כי אחת מהאבדות שאדם מאבד בעת לדתו - זו אשתו, כי הרי ב' נשמות הזוג אחד הן בשמים (עי' ליקו"מ ח"א סי' רסה), ובעת הלידה - זה הולך למשפחה פלונית, וזו הולכת למשפחה אחרת, וקשה לזווגן כקריעת ים סוף... וכשזוכה אדם למצוא זיווגו, מבין שכל מה שהיה נראה עד עתה כקללה - בזה שהיה לבד, מבין למפרע שכל זה היה לטובתו, כדי שיעריך ויחשיב את ה'ברכה' שעתה זוכה לה, כי הרגיש היטב מה זה להיות לבד, וזה נקרא שמוצא את הברכה הטמונה בתוך מה שנראה כקללה, כל הרע מתהפך לטוב!

וזה מבואר באופן נפלא בדברי הפסוק: "רְאֵה אָנֹכִי" וגו', שכאמור סובב והולך על ענין הראיה של הטוב בתוך הרע, וזהו "לִפְנֵיכֶם" - ב' סוגי פנים, כי גם אצל הזוג זה שייך, כי אדם וחוה נבראו ב' פרצופין, ואח"כ נפרדו, וזה כאו"א שלמעלה בשמים זה אחד, ואח"כ נפרד, ומתקיים "לִפְנֵיכֶם" - ב' סוגי פנים, ועיקר השלימות היא לאחד ביניהם, לעשותם אחד, ולדעת היטב שהן ה'ברכה' והן ה'קללה' בא מאת הקב"ה, וצריכים לקיים "רְאֵה" - לראות ולהתבונן היטב איך ש"אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם" את כל זה, אני הוא ששם את ה"בְּרָכָה וּקְלָלָה", והצדיקים מגלים איך

למצוא הברכה הטמונה בקללה, ובכך לזכות לאושר החיים.

שכל זה הוא ענין חודש אלול שאנו מברכין בשבת קודש זו, כי איתא בדברי רבינו (ליקו"מ ח"ב סי' פז) שכל כונת אלול הוא מציאת הזיווג, ע"ש; כי אז הוא הזמן המוכשר לאדם לזכות לקבל את הלימוד הנפלא הזה, כי אז מאיר ביותר הלימוד של בקי ברצוא ובקי בשוב (ע"ש בח"א סי' ו), שזה כל העניין האמור, איך לדעת שגם ב"שוב" נמצא ה' יתברך, וממנו הכל, ולדעת איך להפוך את ה'שוב' ל'רצוא' - לקחת את הירידה ולהפוך אותה לעליה גדולה, ולדעת היטב ש"אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם" את הכל, הן את ה"בְּרָכָה" והן את ה"קְלָלָה", והעיקר שאדם יקיים "רְאֵה" - שיסתכל היטב בתוך הרע, בחי' "וּבְיוֹם רָעָה רְאֵה" את הטוב שיש בו, וכך יזכה לחיים טובים ומתוקים.

כי הרי מצינו בפרשת שלח, שהתרגום של "וְיָתוּרוּ" הוא "וְיֵאַלְלוּן" [כן הוא בכל הפרשה שם], שזה לשון של 'אֱלוּל', כי אז זוכים ביותר לענין של "רְאֵה" - הבט והסתכל, תתור ותראה את אלקותו יתברך הנמצאת בכל דבר, וזהו אשר יזכה אותך לאושר החיים.

יזכנו הקב"ה להחדיר כל זאת היטב בליבנו, ונזכה לנצל היטב את חודש אלול הקדוש, ולהכין עצמנו כראוי לימי ר"ה הק', שנזכה להיות אצל רבינו על ר"ה, ולהיכנס לבניין הקדוש "קלויז מוהרא"ש", ולזכות לפעול שנה טובה ומבורכת, שנת גאולה וישועה!

* * *

רַבִּי נָתָן הִתְבַּטֵּא פַּעַם:
'בְּעֵת שֶׁיּוֹלִיכוּ אוֹתִי עִם הַמִּטָּה אַחַר הִסְתַּלְּקוּתִי,
אֲבַקֵּשׁ שֶׁתֹּאמְרוּ:
פֹּה מוֹלִיכִים אָדָם שֶׁהִדְפִּיס אֶת סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת!'

בסייעתא דשמיא החלק הראשון
של ספר "סיפורי מעשיות" עם פירוש "בתוך הנחל" [על מעשיות א' וב']
התקבל באהדה ובשמחה רבה
והיתה הפצה גדולה הן בארץ והן בחו"ל,
ואזלו למעלה מ2,000 ספרים!

בימים אלה עובדים בס"ד על הכנת החלק הבא, שיכלול את מעשיות ג' עד ח'

ביכולתך לקחת חלק!
לפרטים: 058-456-3404
דוא"ל: s0584563404@gmail.com

בקר שבת קדש – סיום מעשה ב׳

בבקר שבת קדש פרשת ראה תשפ״ג – מברכין חודש אלול, דיבר מו״ר שליט״א דיבורים נוראים ונפלאים בסיפורי מעשיות של רבנו, מעשה ב׳ – ממלך וקיסר, וסיים את המעשה הנפלא הלז

לשון רבינו ז״ל בסיפורי מעשיות:

. . . וְצִוָּה (הַמֶּלֶךְ הַנַּ"ל, הַיְנוּ בַּת הַקֵּיסָר) שֶׁיַּעֲשׂוּ סְבִיב סְבִיב כָּל הָעִיר מַעְיָנוֹת, כְּדֵי שֶׁכְּשֶׁאֶחָד יִרְצֶה לִשְׁתּוֹת לֹא יִצְטָרֵךְ לֵילֵךְ וְלִשְׁתּוֹת, רַק כָּל אֶחָד יִמְצָא מַעְיָן אֶצְלוֹ. וְצִוָּה (הַמֶּלֶךְ הַנַּ"ל, הַיְנוּ בַּת הַקֵּיסָר) לְצַיֵּר צוּרָתוֹ אֵצֶל כָּל מַעְיָן וּמַעְיָן, וְשֶׁיַּעַמְדוּ שׁוֹמְרִים וְיִשְׁמְרוּ בְּאֹם שֶׁיָּבוֹא אֶחָד וְיִסְתַּכֵּל בְּיוֹתֵר עַל הַצּוּרָה וְיַעֲשֶׂה רַע פָּנִים (הַיְנוּ שֶׁיִּשְׁתַּנֶּה פָּנָיו כְּמוֹ מִי שֶׁמַּבִּיט הֵיטֵב עַל אֵיזֶה דָּבָר וּמִשְׁתּוֹמֵם וּמִצְטַעֵר) אֲזַי יִתְפְּסוּ אוֹתוֹ בַּתְּפִיסָה. וְכֵן עָשׂוּ. וּבָאוּ אֵלּוּ הַשְּׁלוֹשָׁה הַנַּ"ל, דְּהַיְנוּ בֶּן הַמֶּלֶךְ הָרִאשׁוֹן, שֶׁהוּא הֶחָתָן הָאֱמֶת שֶׁל בַּת הַקֵּיסָר הַזֹּאת (שֶׁהִיא הַמֶּלֶךְ עַכְשָׁו, כַּנַּ"ל) וּבֶן הַסּוֹחֵר הַנַּ"ל (שֶׁגֵּרְשׁוּ אָבִיו מֵחֲמַת הַבַּת הַקֵּיסָר הַזֹּאת, שֶׁבָּרְחָה עִם הַסְּפִינָה עִם כָּל הַסְּחוֹרָה, כַּנַּ"ל) וְהַמֶּלֶךְ שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ (גַּם־כֵּן עַל־יָדָהּ, כִּי בָּרְחָה מִמֶּנּוּ עִם הָאַחַד עָשָׂר שָׂרוֹת, כַּנַּ"ל) וְכָל אֶחָד מֵאֵלּוּ הַשְּׁלוֹשָׁה הִכִּיר שֶׁזֶּה צוּרָתָהּ, וְהִסְתַּכְּלוּ וְנִזְכְּרוּ וְנִצְטַעֲרוּ (הַיְנוּ שֶׁבָּאוּ אֵצֶל הַמַּעְיָנוֹת הַנַּ"ל וְרָאוּ צוּרָתָהּ, שֶׁהָיְתָה מְצֻיֶּרֶת שָׁם, וְהִכִּירוּ אוֹתָהּ, וְהָיוּ מִסְתַּכְּלִים בְּיוֹתֵר וְכוּ') וְתָפְסוּ אוֹתָם בַּתְּפִיסָה.

בְּשָׁעַת חֻתָּנָה צִוָּה הַמֶּלֶךְ (הַיְנוּ הַבַּת הַקֵּיסָר) שֶׁיָּבוֹאוּ הַשְּׁבוּיִים לְפָנָיו. וְהֵבִיאוּ הַשְּׁלוֹשָׁה הַנַּ"ל וְהִכִּירָה אוֹתָם, וְהֵם לֹא הִכִּירוּהָ, מֵחֲמַת שֶׁמִּלְבֶּשֶׁת כְּמוֹ אִישׁ. עָנְתָה הַבַּת קֵיסָר וְאָמְרָה: אַתָּה מֶלֶךְ (הַיְנוּ הַמֶּלֶךְ שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ הַנַּ"ל, שֶׁהוּא אֶחָד מִשְּׁלוֹשֶׁת הַשְּׁבוּיִים הַנַּ"ל). אוֹתְךָ הֶעֱבִירוּ בִּשְׁבִיל הָאַחַד עָשָׂר בָּנוֹת שָׂרִים שֶׁנֶּאֶבְדוּ. הֲרֵי לְךָ הַבָּנוֹת שָׂרִים. שׁוּב לִמְדִינָתְךָ וּלְמַלְכוּתְךָ (כִּי הָאַחַד עָשָׂר בָּנוֹת שָׂרִים הָיוּ עִמָּהּ כָּאן, כַּנַּ"ל). אַתָּה סוֹחֵר (הַיְנוּ בִּתְחִלָּה דִּבְּרָה לְהַמֶּלֶךְ שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ הַנַּ"ל. עַכְשָׁו חָזְרָה פָּנֶיהָ וְדִבְּרָה עִם הַסּוֹחֵר, הַיְנוּ עִם בֶּן הַסּוֹחֵר הַנַּ"ל). אוֹתְךָ גֵּרֵשׁ אָבִיךָ בִּשְׁבִיל הַסְּפִינָה עִם סְחוֹרָה שֶׁנֶּאֶבְדָה מִמְּךָ (כַּנַּ"ל). הֲרֵי לְךָ הַסְּפִינָה שֶׁלְּךָ עִם כָּל הַסְּחוֹרָה, וְעַל שֶׁנִּשְׁתַּהֶא הַמָּעוֹת כָּל כַּךְ יֵשׁ לְךָ עַתָּה עֲשִׁירוּת בַּסְּפִינָה בְּכִפְלֵי כִּפְלַיִם מִמַּה שֶׁהָיָה, (כִּי הַסְּפִינָה בְּעַצְמָהּ עִם כָּל הַסְּחוֹרָה שֶׁל בֶּן הַסּוֹחֵר, שֶׁהִיא בָּרְחָה עִמָּהּ כַּנַּ"ל, עֲדַיִן הָיָה אֲצָלָהּ בִּשְׁלֵמוּת, כַּנַּ"ל, וְנוֹסָף לָזֶה הָיָה בַּסְּפִינָה כָּל הָעֲשִׁירוּת שֶׁלָּקְחָה אֵצֶל הַגַּזְלָנִים הַנַּ"ל, שֶׁהָיָה עֲשִׁירוּת מֻפְלָג מְאֹד, כִּפְלֵי כִּפְלַיִם, כַּנַּ"ל) וְאַתָּה בֶּן מֶלֶךְ (הַיְנוּ הֶחָתָן שֶׁלָּהּ בֶּאֱמֶת) נִלְכָּה וְנִסְעָה. וְשָׁבוּ לְבֵיתָם.

בָּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן.

פתח ואמר מו״ר שליט״א: אנחנו אוחזים במעשה ממלך וקיסר, כשבני המדינה מינו את בת הקיסר למלך, יען כי היתה לבושה במלבושי זכר, והיא מצוה שכולם יבואו על החתונה - גֵּר או אוֹרֵחַ ובוֹרֵחַ ומְגֹרָשׁ, שכולם יבואו!

שזה מרמז על הגילוי הגדול של רבינו, שיש לרבינו מקום לכולם! אף אחד לא נשאר בחוץ! רבינו מדבר הן ל"דרי מעלה" והן ל"דרי מטה", לכולם!

יש כאלו שנמנעים מלהתקרב לרבינו יען כי מרגישים שאינם צריכים את החיזוק של רבינו, ואומרים שהם רוצים דברים גבוהים וכו', אבל באמת רבינו יש לו את הלימודים והגילויים הכי גבוהים - לרמי מעלה, ומאידך - לאנשים הכי פחותים; רבינו מגלה לדרי מעלה איך שיש להם עוד הרבה מה להשיג, ואיך שלא התחילו אפילו לגשת לשום דבר שבקדושה, ומאידך מגלה איך שאדם לא יפול בדעתו אף פעם, ויאחז חזק על עמדו, לבלי להניח עצמו להתייאש ח"ו, ומגלה לו איך יחזיק מעמד בכל אשר עובר עליו...

זה הגילוי הנורא של רבינו, שמדבר לכולם, בלי יוצא מן הכלל, מהגדול שבגדולים עד הקטן שבקטנים!

וזה ענין שבת הקיסר מצוה לקרוא לכולם על החתונה, כי הצדיק מזמין את כולם, כולם רצויים ומוזמנים! אף אחד לא נשאר בחוץ! והיא אמרה "איש לא יהיה נעדר", שזה מאד מזכיר את הלשון של רבינו גבי ר"ה: "איש בל יעדר", שהנה ברכנו את חודש אלול, ואנחנו מתכוננים על הנסיעה לרבינו הקדוש, ושם זוכים לקבל את המתנות הנפלאות של הצדיק - שמזמין את כולם אליו.

מספר רבינו: וְצִוָּה (הַמֶּלֶךְ הַנַּ"ל, הַיְנוּ בַּת הַקֵּיסָר) שֶׁיַּעֲשׂוּ סְבִיב סְבִיב כָּל הָעִיר מַעְיָנוֹת, כְּדֵי שֶׁכְּשֶׁאֶחָד יִרְצֶה לִשְׁתּוֹת לֹא יִצְטָרֵךְ לֵילֵךְ וְלִשְׁתּוֹת, רַק כָּל אֶחָד יִמְצָא מַעְיָן אֶצְלוֹ - כי זה ענין של חסד אמיתי שעושים עם בני אדם, כי הרי שתיה זה דבר הכרחי שצריכין לבני אדם, ועל כן זהו חסד נפלא כשיש חתונה וכדו' שיהיה מצוי מים ושתיה בשפע לכולם, כי שירוו צימאונם הרב.

ובפנימיות הענין, זה מרמז על ענין ריבוי בתי הקדושה של הצדיק, כי 'מעין' תחילה רומז לענין טבילת מקוה - שיהיה מצוי ענין הטהרה סמוך, וכן זה רומז לבתי כנסיות ובתי מדרשיות על שם הצדיק, שיהיו נמצאים כמה שיותר מקומות קדושים שיוכלו להיכנס אליהם ולקבל חיזוק, לקבל עצות הצדיק האמת.

שזו היתה העבודה של מוהרא"ש הקדוש בימי חייו, שהאיר את אור רבינו בכל העולם כולו, וזה היה רצונו הקדוש, שיוקם כמה שיותר מקומות קדושים ע"ש רבינו, שמדברים את הדיבורים של רבינו, ומתחזקים בעצות של רבינו, כדי שיהיה המעין הקדוש מצוי לכל אחד ואחד סמוך אצלו, כי באמת פעמים שקשה וכבד לאדם לילך הליכה שלימה - כגון חצי שעה או יותר - עד שמגיע למקום קדוש, ועל כן כמה נפלא שמתרבים המקומות הקדושים

הללו, שכך יוכל כל אחד להיכנס בכל עת מצוא לאיזה שטיבל או בית מדרש, ויחיה עצמו עם לימודי הצדיק הנשמעים שם, וכשזה סמוך ביתו - המעין סמוך אליו, בודאי יזכה לבוא ולהתקרב, וכדאיתא בגמרא (ברכות ח.) שמי שיש לו בית מדרש בעירו ולא הולך נקרא שכן רע; ובודאי הוא ילך ויכנס, ויזכה לקבל כ״כ הרבה טוב לנפשו.

ויודעים הרבה סיפורים על כאלו שהתקרבו רק מחמת זה, שהיה להם בשכונתם איזה בת מדרש או שטיבל, ונכנסו ושמעו איזה שיעור או דיבורים מהצדיק, וזה אשר החיה אותם וסוף כל סוף זכו להתקרב בהתקרבות אמיתית ושלימה; ולזה מצוה עתה בת הקיסר, שהיא הנשמה הקדושה המגלה לימודי הצדיק בעולם.

וְצִוָּה (הַמֶּלֶךְ הַנַּ״ל, הַיְנוּ בַּת הַקֵּיסָר) לְצַיֵּר צוּרָתוֹ אֵצֶל כָּל מַעְיָן וּמַעְיָן - וכאמור, המעין הזה הוא מקום הקדושה ע״ש הצדיק, ובתוך המעין הזה צריך להיות **״צורתו של הצדיק״**, דהיינו לימודיו הקדושים, כי הרי פניו, שכלו ונשמתו של הצדיק הם בתוך ספרו (ליקו״מ ח״א סי׳ קצב), אם אדם רוצה להכיר איך רבינו היה נראה - שיתחיל ללמוד ליקוטי מוהר״ן! כך תזכה לראות את רבינו... וזה ענין הצורה שישנה במעין, לקבל את לימודי הצדיק בשלימות.

והנה בדורות אלו התחדש ענין צילום תמונות, ובאמת היו הרבה גדולים וצדיקים שנמנעו מהעניין הזה, ולא הסכימו לצלם אותם מחשש לאיסור של דמות וכו׳, ובאמת כבר דנו בזה רבות הפוסקים, ורובם ככולם העלו למסקנא שהדבר מותר, ובאמת הוא ענין נפלא, שיש תמונות של צדיקים, וכך אדם מקבל השתוקקות: **גם אני רוצה להיות ככה!** וכשמסתכל על צורתו של הצדיק בעין אמת - נופלת עליו בושה גדולה ״איפה אני?! מה איתי?!״ כי מתעורר מאד שיזכה ג״כ לפנים קדושות כאלו.

ובאמת כמה חשוב שיהיה בתלמודי תורה ובבתי ספר תמונות של צדיקים, כי זה משריש בילדים מגיל קטנות דמויות הוד של הצדיקים הקדושים, ונוטע בהם רצון וחשק ג״כ לזכות ולגדול לצדיק או צדקת, וזה חשוב מאד מאד!

ועל כן צותה בת הקיסר שיהיה צורתה בכל מעין, כי היא נשמת הצדיק, המגלה התחזקות נפלא לכל שומעיה, וכמה נפלא כשאדם ניגש אל המעין - מגיע לפינת הקפה, מוזג מים מהמיחם, והנה תמונה של צדיק לפניו... כמה נפלא וחשוב הדבר הזה!

וְשֶׁיַּעֲמְדוּ שׁוֹמְרִים וְיִשְׁמְרוּ בְּאֹם שֶׁיָּבוֹא אֶחָד וְיִסְתַּכֵּל בְּיוֹתֵר עַל הַצּוּרָה וְיַעֲשֶׂה רֹעַ פָּנִים (הַיְנוּ שֶׁיִּשְׁתַּנֶּה פָּנָיו כְּמוֹ מִי שֶׁמַּבִּיט

הֵיטֵב עַל אֵיזֶה דָּבָר וּמִשְׁתּוֹמֵם וּמְצַטַּעֵר) אֲזַי יִתְפְּסוּ אוֹתוֹ בַּתְּפִיסָה - כי היא ידעה שיבואו כולם על החתונה, ובחכמתה הגדולה פעלה למצוא את החתן האמיתי שלה, ועל כן אמרה, שאם יהיה מישהו שיסתכל ביותר על צורתה - כאדם שמצטער וכו', אזי יתפסו אותו.

וּבאמת כֵּן עָשׂוּ - העמידו השומרים הנ"ל, וּבָאוּ אֵלּוּ הַשְּׁלֹשָׁה הַנַּ"ל, דְּהַיְנוּ בֶּן הַמֶּלֶךְ הָרִאשׁוֹן, שֶׁהוּא הֶחָתָן הָאֱמֶת שֶׁל בַּת הַקֵּיסָר הַזֹּאת (שֶׁהִיא הַמֶּלֶךְ עַכְשָׁו, כַּנַּ"ל) - וכמבואר בתחילת המעשה, שהוא היה חתנה אמיתי, שהיו מניעות גדולות שתתחתן עמו, וּבֶן הַסּוֹחֵר הַנַּ"ל (שֶׁגֵּרְשׁוּ אָבִיו מֵחֲמַת הַבַּת הַקֵּיסָר הַזֹּאת, שֶׁבָּרְחָה עִם הַסְּפִינָה עִם כָּל הַסְּחוֹרָה, כַּנַּ"ל) - וכמבואר בהמשך המעשה, שהיא ברחה ממנו אחר שהשתכר כולם וכו'.

וְהַמֶּלֶךְ שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ (גַּם־כֵּן עַל־יָדָהּ, כִּי בָּרְחָה מִמֶּנּוּ עִם הָאֶחָד עָשָׂר שָׂרוֹת, כַּנַּ"ל) - ועל כן החליטו השרים לגרש אותו מן המלוכה, וכמבואר במקומו. וְכָל אֶחָד מֵאֵלּוּ הַשְּׁלֹשָׁה הִכִּיר שֶׁזֶּה צוֹרָתָהּ, וְהִסְתַּכְּלוּ וְנִזְכְּרוּ וְנִצְטַעֲרוּ (הַיְנוּ שֶׁבָּאוּ אֶצֶל הַמַּעְיָנוֹת הַנַּ"ל וְרָאוּ צוֹרָתָהּ, שֶׁהָיְתָה מְצַיֶּרֶת שָׁם, וְהִכִּירוּ אוֹתָהּ, וְהָיוּ מִסְתַּכְּלִים בְּיוֹתֵר וְכוּ'), וְתָפְסוּ אוֹתָם בַּתְּפִיסָה.

בְּשָׁעַת חֲתֻנָּה צִוָּה הַמֶּלֶךְ (הַיְנוּ הַבַּת הַקֵּיסָר) שֶׁיָּבוֹאוּ הַשְּׁבוּיִים לְפָנָיו. וְהֵבִיאוּ הַשְּׁלֹשָׁה הַנַּ"ל וְהִכִּירָה אוֹתָם, וְהֵם לֹא הִכִּירוּהָ, מֵחֲמַת שֶׁמִּלְבֶּשֶׁת כְּמוֹ אִישׁ - וכולם חשבוה למלך. עָנְתָה הַבַּת קֵיסָר וְאָמְרָה: אַתָּה מֶלֶךְ (הַיְנוּ הַמֶּלֶךְ שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ הַנַּ"ל, שֶׁהוּא אֶחָד מִשְּׁלֹשֶׁת הַשְּׁבוּיִים הַנַּ"ל), אוֹתְךָ הֶעֱבִירוּ בִּשְׁבִיל הָאֶחָד עָשָׂר בְּנוֹת שָׂרִים שֶׁנֶּאֶבְדוּ; הֲרֵי לְךָ הַבְּנוֹת שָׂרִים. שׁוּב לִמְדִינָתְךָ וּלְמַלְכוּתְךָ (כִּי הָאֶחָד עָשָׂר בְּנוֹת שָׂרִים הָיוּ עִמָּהּ כָּאן, כַּנַּ"ל) - וכאמור לעיל, אלו י"א בנות השרים היו תמיד עם בת הקיסר, והיא הפיחה בהן חיות והתחזקות נפלא תמיד, וכמבואר לעיל, היא גילתה להן לימודי חיים למען יזכו לנהל אורח חיים קדוש וטהור, ועתה חוזרות הן למדינתן אחר שזכו לקבל ממנה כ"כ הרבה טוב אמיתי ונצחי.

שזו מעלת חינוך בנות ישראל הקדושות; רואים בנות המסתובבות חסרות מעש שאין להן שום ידע בכל ענייני צניעות טהורה, אופן הדיבור, יופי ההתנהגות, והן לא אשמות בזה כלל וכלל, כי לא לימדו אותן כל זאת, וכמה זכות עצומה יש לאותן אלה נשים צדקניות שעוסקות בחינוך בנות ישראל הכשרות.

חכמינו הקדושים אומרים (במדבר רבה יא, ה): 'יברך' בבנים, 'וישמרך' בבנות, מכאן שהבנות צריכה שמירה יותר מהבנים; כי צריכים לשמור היטב על הבנות, ואת זה צריכים ההורים להנחיל

לבנותיהם - חינוך קדוש וטהור, ואיך? ע״י ששולחים אותן למסגרת קדושה, ששם הן רואות דמות של מחנכת יראת שמים, רבנית צדקת המלמדת אותה אורח חיים תקין, מנחילה לה לימודים שילכו איתה על כל החיים, מלמדת אותה מהו יופי הצניעות, איך צריכים לדבר, מהי התנהגות של בת ישראל כשרה וכו׳ וכו׳, ואשרי אותן העוסקות בדברים קדושים אלו - חינוך בנות ישראל הכשרות! וזו היתה עסקה של בת הקיסר ביותר, שהחדירה בי״א בנות השרים לימודי חיים.

ממשיכה בת הקיסר בדבריה: **אַתָּה סוֹחֵר (הֵינוּ בִּתְחִלָּה דִּבְּרָה לְהַמֶּלֶךְ שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ הַנַּ״ל. עַכְשָׁו חָזְרָה פָּנֶיהָ וְדִבְּרָה עִם הַסּוֹחֵר, הֵינוּ עִם בֶּן הַסּוֹחֵר הַנַּ״ל), אוֹתְךָ גֵּרֵשׁ אָבִיךָ בִּשְׁבִיל הַסְּפִינָה עִם סְחוֹרָה שֶׁנֶּאֱבְדָה מִמְּךָ (כַּנַּ״ל), הֲרֵי לְךָ הַסְּפִינָה שֶׁלְּךָ עִם כָּל הַסְּחוֹרָה** - והלימוד בזה הוא, שמהצדיק לא מפסידים! אם אדם זוכה להיות לעזר בכל ענייניו של הצדיק - הוא לא מפסיד, אלא אדרבה, הוא מקבל בכפל כפליים, וכמו שממשיכה בת הקיסר לומר: **וְעַל שֶׁנִּשְׁתַּהֶא הַמָּעוֹת כָּל כַּךְ יֵשׁ לְךָ עַתָּה עֲשִׁירוּת בַּסְּפִינָה בְּכִפְלֵי כִּפְלַיִם מִמַּה שֶׁהָיָה (כִּי הַסְּפִינָה בְּעַצְמָהּ עִם כָּל הַסְּחוֹרָה שֶׁל בֶּן הַסּוֹחֵר, שֶׁהִיא בָּרְחָה עִמָּהּ כַּנַּ״ל, עֲדַיִן הָיָה אֲצָלָהּ בִּשְׁלֵמוּת, כַּנַּ״ל, וְנוֹסָף לָזֶה הָיָה בַּסְּפִינָה כָּל הָעֲשִׁירוּת שֶׁלָּקְחָה אֵצֶל הַגַּזְלָנִים הַנַּ״ל, שֶׁהָיָה עֲשִׁירוּת מֻפְלָג מְאֹד, כִּפְלֵי כִּפְלַיִם, כַּנַּ״ל)** - כי הזוכה להשתתף בהפצת האור של הצדיק, הוא זוכה לתרום מהונו למען פרסום של הצדיק, לא רק שהוא מקבל חזרה הכל, אלא זוכה לקבל בכפל כפליים, וכמו שאמר רבינו בפירוש: ״ממי שאני לוקח - אני נותן״, ועל כן המילה ׳וְנָתְנוּ׳ יכולים לקרוא אותה משני הכיוונים, כי כשאדם נותן - הוא בעצם מקבל... שזה מה שקראנו היום בפרשה ״פָּתֹחַ תִּפְתַּח״ - כשאתה פותח, בשמים גם פותחים את השפע!

הנה זוכים לבנות בנין קדוש באומן ׳קלויז מוהרא״ש׳ - על שמו של מוהרא״ש הקדוש, ואשרי הזוכה שיש לו חלק וחבל קדוש בזה, ואמנם בתחילה נראה לאדם ״נחסר לי מחשבון הבנק״... וכמו שקרה כאן עם הסוחר, שבתחילה נחסר לו כל הסחורה וכו׳, אבל מחמת שזה היה בשביל הצדיק - בת הקיסר, חזר לו הכל בכפל כפליים...

והוא לימוד לכל אחד ואחד בעניין הנעלה של הבנין הקדוש, שיש הנמנעים מזה בטענות של ״כשיהיה לי - אני אתן״, ״איך אוכל לשלם את זה?״ ועוד כל מיני בלבולים שמכניס הס״מ באדם, אבל באמת אדם צריך לדעת שאם הוא זוכה להשתתף בגילוי או הצדיק בעולם - זה חוזר אליו בכפל כפליים, רק לזה צריכין אמונה, וכמו שאומר רבינו

(ליקו״מ ח״א סי׳ לא) עה״פ (בראשית טו, ו) ״וְהֶאֱמִן בַּה׳ וַיַּחְשְׁבֶהָ לוֹ צְדָקָה״, שצדקה זה ענין של אמונה, שאדם צריך להאמין שבזה שזוכה להיות שותף קדוש בענייני הצדיק - הכל חוזר לו חזרה בכפל כפליים!

מססימת בת הקיסר בדבריה כשפונה לבן המלך - שהוא החתן האמיתי שלה: **וְאַתָּה בֶּן מֶלֶךְ (הַיְנוּ הֶחָתָן שֶׁלָּהּ בֶּאֱמֶת) נֶלְכָּה וְנִסְעָה**; מוהרנ״ת ז״ל היה רגיל לחזור על הלשון הזאת באידיש: **״קום אהער לאמיר אהיים פארין״**, ואכן: **וְשָׁבוּ לְבֵיתָם**, וזכו לבנות בית נאמן בישראל, בית המושתת על יסודות האמונה והקדושה, על פי דרך הצדיקים הקדושים.

והוא לימוד נורא ונפלא לענין של שידוכים, כי באמת בן המלך היה החתן האמיתי שלה, שזהו זיווג האדם משורש נשמתו, אבל עד שזכתה למצוא את חתנה, ולהתחתן עמו, ולבנות בית נאמן בישראל, והיא לא נפלה בדעתה לרגע, אפילו שעבר עליה מה שעבר בין כך - הן עם בן הסוחר, וכן עם י״ב הגזלנים, ועם המלך ובן המלך וכו׳ וכו׳, כמבואר בפנים המעשה הנפלא הזה - היא לא נפלה בדעתה, וידעה שיש לה את הזיווג האמיתי שלה, והאמינה באמונה שלימה שסוף כל סוף תזכה להתחתן בקדושה ובטהרה, וכך צריך כל אחד ואחד הנמצא בפרשת שידוכין: לא להניח עצמו להתייאש אף פעם, אלא להמשיך להתפלל ולרצות להתחתן בקדושה, ולדעת שהכל מוכן - הן הכלה, והן החתונה, הכל כבר מוכן וכתוב למעלה, ואתה צריך לא ליפול בדעתך בשום אופן, אלא להמשיך לצפות ולייחל, להתפלל ולבקש, עדי תזכה שיבוא יום ישועתך, ובית קדוש תזכה להקים, המיוסד על אדני התורה ויראת ה׳.

וזה מקושר בקשר ישיר לחודש אלול שזכינו עכשיו לברכו בברכת החודש, כי הרי מבואר בדברי רבינו (ליקו״מ, ח״ב, סי׳ פז) שכל כוונת אלול הוא מציאת הזיווג, ע״ש. ובזה ידוע שהיתה שיטה מסוימת וכו׳ שהתנגדו לעשיית חתונות בחודש אלול - ״הרי צריכים להתכונן לימים הנוראים... וכי עכשיו מתחתנים?!״... ובאמת הבל יפצה פיהם, כי הלא חודש אלול זה זה הזמן הכי מתאים להתחתן, וכמבואר שם בדברי רבינו, שחודש אלול הוא זמן של מציאת הזיווג!

ואדרבה, דיקא כשיזכה להתחתן יזכה באמת להכין עצמו לקראת הימים הנוראים, כי עד עתה היה פלג גוף - רק חצי מהסיפור... ועתה, כשזוכה להיות ״אדם השלם״, דיקא עתה יזכה באמת להרגיש מהו חודש אלול, ויזכה באמת להכין עצמו כראוי לקראת הימים הקדושים, ועל כן אין זמן יותר מתאים מחודש אלול להינשא...

הקב"ה יעזור לנו, שנזכה להחדיר בעצמנו הלימודים של הצדיקים, להתכונן כראוי לקראת ר"ה, שנזכה להיות אצל רבינו בר"ה, ולהיכנס לבנין מפואר בעז"ה, ונזכה לפעול שנה טובה ומבורכת, שנת גאולה וישועה!

בָּרוּךְ ה' לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן!

* * *

רַבִּי נָתָן הִתְבַּטֵּא פַּעַם:
'בְּעֵת שֶׁיּוֹלִיכוּ אוֹתִי עִם הַמִּטָּה אַחַר הִסְתַּלְּקוּתִי,
אֲבַקֵּשׁ שֶׁתֹּאמְרוּ:
פֹּה מוֹלִיכִים אָדָם שֶׁהִדְפִּיס אֶת סִפּוּרֵי־מַעֲשִׂיּוֹת!'

בסייעתא דשמיא החלק הראשון
של ספר "סיפורי מעשיות"
עם פירוש "בתוך הנחל" [על מעשיות א' וב']
התקבל באהדה ובשמחה רבה
והיתה הפצה גדולה הן בארץ והן בחו"ל,
ואזלו למעלה מ2,000 ספרים!
בימים אלה עובדים בס"ד על הכנת החלק הבא
שיכלול את מעשיות ג' עד ח'
ביכולתך לקחת חלק!
לפרטים: 058-456-3404
דוא"ל: s0584563404@gmail.com